कक्ष अधिकारी संवर्गास चार वर्षांच्या नियमित सेवेनंतर मंजूर करण्यात येणाऱ्या अकार्यात्मक वेतनश्रेणी मंजूरीसाठी अखंड सेवा ग्राह्य धरण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन वित्त विभाग

शासन निर्णय क्रमांक वेपूर-१२१७/प्र. क्र.२२/सेवा-९

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२. दिनांक-२२ सप्टेंबर, २०२२.

- संदर्भ :- १. शासन निर्णय, वित्त विभाग क्रमांक : वेपूर-१२०१/प्र. क्र.४/सेवा-९, दिनांक २७ फेब्रुवारी, २००६.
 - २. शासन निर्णय, वित्त विभाग क्रमांक : वेतन-११०९/प्र. क्र.४४/सेवा-३, दिनांक १ एप्रिल, २०१०.
 - ३. शासन निर्णय, वित्त विभाग क्रमांक : मप्रन्या-२०१२/प्र. क्र. ६९/२०१२/सेवा-३, दिनांक ७ ऑक्टोबर, २०१६.
 - ४. शासन निर्णय, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग क्रमांक : पीआरई-२०१२/प्र.
 - क्र. १७४/ प्राशि -१, दिनांक १७ जून, २०१३.
 - ५. शासन शुद्धिपत्रक, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग क्रमांक : संकीर्ण-
 - २०१७ / प्र. क्र. ३३२/ टीएनटी -१, दिनांक १२ मार्च, २०१८.
 - ६. शासन परिपत्रक, विधि व न्याय विभाग क्रमांक : ६८१-२०१६/संकीर्ण/ई, दिनांक २८ फेब्रुवारी, २०१७.
 - ७. शासन निर्णय, ग्रामविकास विभाग क्रमांक: कंत्राटी-२०१६/प्र. क्र.
 - १३२/आस्था-७, दिनांक २८ मार्च, २०१८.
 - ८. शासन निर्णय, कृषि व पदुम विभाग: क्रमांक: कृषिआ-१४१३/प्र. क्र.
 - १४९/१६-ओ, दिनांक ११ एप्रिल, २०१८.
 - ९. सामान्य प्रशासन विभाग पत्र क्रमांक:उसप-१३९८/२००५/प्र.क्र ५/९९/१४, दिनांक १२ ऑगस्ट, १९९९.

प्रस्तावना:-

संदर्भाधीन क्रमांक १ येथील आदेशान्वये दिनांक १ ऑक्टोबर, २००३ पासून मंत्रालयीन कक्ष अधिकारी संवर्गास चार वर्षांच्या नियमित सेवेनंतर अकार्यात्मक (Non functional) वेतनश्रेणी मंजूर करण्यात आली आहे.

२. सुधारित सेवांतर्गत आश्वासित प्रगती योजनेच्या संदर्भाधीन क्रमांक २ येथील दिनांक १ एप्रिल, २०१० रोजीच्या शासन निर्णयातील परिच्छेद २ (ब) (३) नुसार कक्ष अधिकारी संवर्गास चार वर्षांच्या नियमित सेवेनंतर देण्यात येणारी अकार्यात्मक वेतनसंरचना सुधारित सेवांतर्गत आश्वासित प्रगती योजनेचाच भाग आहे.

३. मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या आदेशांच्या अनुषंगाने कालबध्द पदोन्नतीयोजना / सेवांतर्गत आश्वासित प्रगती योजनेच्या लाभासाठी (अकार्यात्मक वेतनश्रेणी मंजूरीच्या प्रयोजनार्थ) मंत्रालय व बृहन्मुंबईतील लोकसेवा आयोग अपुरस्कृत कर्मचाऱ्यांची नियुक्ती पदावरील तात्पुरती सेवा/ तात्पुरत्या पदोन्नतीची अखंड सेवा ग्राह्य धरण्याचे तसेच त्यानुषंगाने अनुज्ञेय वेतन व निवृत्तिवेतन आणि अनुषंगिक लाभांची थकबाकी अदा करण्याचे आदेश संदर्भाधीन क्रमांक ३ येथील शासन निर्णय, वित्त विभाग दिनांक ७ ऑक्टोबर, २०१६ अन्वये निर्गमित केले आहेत.

वरील योजनांच्या लाभासाठी १२ वर्षांची नियमित सेवा ही महत्त्वाची पूर्वअट वरील आदेशान्वये शिथिल करण्यात आली आहे. कालबध्द पदोन्नती योजना अंमलात आल्याच्या दिनांक १ ऑक्टोबर, १९९४ या दिनांकापासून १२ वर्षांच्या नियमित सेवेची अट शिथिल करून तात्पुरत्या अखंड सेवेचा लाभ देण्यात आला आहे.

संदर्भाधीन क्रमांक ४ व ५ येथील शालेय शिक्षण विभागाच्या दिनांक १७ जून, २०१३ आणि दिनांक १२ मार्च, २०१८ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये मानधन तत्त्वावरील शिक्षण सेवक पदावरील ३ वर्षांची सेवा शिक्षक संवर्गास १२ वर्षांनंतर अनुज्ञेय ठरणाऱ्या वरिष्ठ वेतनश्रेणीसाठी ग्राह्य धरण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे.

ग्रामविकास विभागातील कंत्राटी तत्त्वावर नियुक्त झालेल्या व तद्नंतर सेवा नियमित झालेल्या ग्रामसेवकांची ३ वर्षांची कंत्राटी सेवा सेवांतर्गत आश्वासित प्रगती योजनेच्या लाभासाठी विचारात घेण्याचा निर्णय त्या विभागाच्या संदर्भाधीन क्रमांक ७ येथील दिनांक २८ मार्च, २०१८ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये घेण्यात आला आहे.

कृषि विभागातील कृषि सहाय्यकांनी ३ वर्षे करार पद्धतीने कृषि सेवक म्हणून व्यतित केलेला कालावधीदेखील सेवांतर्गत आश्वासित प्रगती योजनेच्या लाभासाठी विचारात घेण्याचा निर्णय त्या विभागाच्या संदर्भाधीन क्रमांक ८ येथील दिनांक ११ एप्रिल, २०१८ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये घेण्यात आला आहे.

थोडक्यात, वरील चारही निर्णय पाहता असे दिसून येते की, तात्पुरती सेवा, कंत्राटी सेवा, मानधन तत्त्वावरील सेवा आणि करार पद्धतीची सेवा सेवांतर्गत आश्वासित प्रगती योजनेच्या लाभासाठी विचारात घेण्याचे धोरण स्वीकारले गेले आहे. हेच धोरण कक्ष अधिकारी संवर्गास अकार्यात्मक वेतनसंरचना मंजूर करण्यासाठी स्वीकारण्यात यावे, अशी मागणी प्राप्त झाली आहे.

8. विधि व न्याय विभागाने मा. महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरणाने दिलेल्या आदेशांनुसार दिनांक २८ फेब्रुवारी, २०१७ रोजी "Directions for adherence to General Judicial Principle in service matter" संदर्भात संदर्भाधीन क्रमांक ६ येथील परिपत्रक निर्गमित केले आहे. त्यामध्ये समान परिस्थितीतील कर्मचाऱ्यांच्याबाबतीत समान तत्त्व अवलंबिणे आवश्यक असल्याचे मा. सर्वोच्च न्यायालयाचे आदेश उद्धृत केले आहेत व त्यानुसार कार्यवाही करण्याच्या सूचना देण्यात आल्या आहेत.

- ५. वरील परिच्छेद ३ व ४ विचारात घेता सेवांतर्गत आश्वासित प्रगती योजनेच्या लाभासाठी (म्हणजेच अकार्यात्मक वेतनश्रेणीच्या प्रायोजनार्थ) नियमित सेवेबरोबरच संबधित पदावरील तात्पुरती अखंड सेवा विचारात घेण्याची शासन निर्णय दिनांक ७ ऑक्टोबर, २०१६ मधील तरतूद तसेच दिनांक १७ जून, २०१३, दिनांक १२ मार्च, २०१८, दिनांक २८ मार्च, २०१८ आणि दिनांक ११ एप्रिल, २०१८ मधील तरतूदी कक्ष अधिकारी संवर्गास चार वर्षांच्या नियमित सेवेनंतर मंजूर करण्यात येणाऱ्या अकार्यात्मक वेतनसंरचनेसदेखील लागू करणे न्यायोचित ठरते.
- ६. संदर्भाधीन क्रमांक ९ येथील दिनांक १२ ऑगस्ट, १९९९ रोजीच्या शासन पत्रानुसार मंत्रालयीन संवर्गातील पदोन्नतीकरिता आवश्यक किमान सेवेच्या पूर्ततेसाठी व वेतनवाढीसाठी खंड क्षमापित करण्यात येऊन तात्पुरती सेवा विचारात घेण्यात येते.

वरील सर्व पार्श्वभूमी आणि संदर्भाधीन क्रमांक ३, ४, ५, ६, ७ आणि ८ येथील शासन आदेशांच्या अनुषंगाने कक्ष अधिकारी संवर्गास अकार्यात्मक वेतनश्रेणी मंजूरीसाठी असलेली चार वर्षांच्या नियमित सेवेची अट सुधारून चार वर्षांची अखंड सेवा ही अट विहित करण्याचे करण्याचे विचाराधीन होते.

शासन निर्णय :-

सेवांतर्गत आश्वासित प्रगती योजना / शिक्षकीय संवर्गांच्या वरिष्ठ वेतनश्रेणीसाठी (म्हणजेच अकार्यात्मक वेतनश्रेणी मंजूरीच्या प्रयोजनार्थ) तात्पुरती सेवा, मानधन तत्त्वावरील सेवा, कंत्राटी सेवा, आणि करार पद्धतीची सेवा विचारात घेण्याचे धोरण स्वीकारले गेले आहे, ही वस्तुस्थिती विचारात घेता मंत्रालयीन कक्ष अधिकारी संवर्गास अकार्यात्मक वेतनश्रेणी मंजूरीसाठी संदर्भाधीन क्रमांक १ येथील दिनांक २७ फेब्रुवारी, २००६ रोजीच्या आदेशान्वये विहित केलेल्या 'चार वर्षांची नियमित सेवा' या अटीऐवजी 'चार वर्षांची अखंड सेवा' अशी सुधारित अट दिनांक १ ऑक्टोबर, २००३ पासून विहित करण्यात येत आहे.

- २. तसेच ज्या कक्ष अधिकाऱ्यांना तात्पुरत्या/तद्र्थ/स्थानिक पदोन्नतीमध्ये तांत्रिक खंड देण्यात आले आहेत; त्यांच्या बाबतीत अकार्यात्मक वेतनश्रेणी मंजूरीसाठी सदर तांत्रिक खंड सामान्य प्रशासन विभागाच्या दिनांक १२ ऑगस्ट, १९९९ रोजीच्या पत्रातील अटींच्या अधीन क्षमापित करून '४ वर्षांची अखंड सेवा' विचारात घेण्यात यावी.
- ३. दिनांक १ ऑक्टोबर, २००३ रोजी अथवा तद्नंतर चार वर्षांची नियमित सेवा विचारात घेऊन या आदेशांच्या दिनांकापर्यंत अकार्यात्मक वेतनश्रेणी मंजूर केलेल्या कक्ष अधिकाऱ्यांची वरील परिच्छेद १ व २ मधील सुधारित अटीनुसार कक्ष अधिकारी पदावरील चार वर्षांची अखंड सेवा (पदोन्नत कक्ष अधिकाऱ्यांच्या बाबतीत तद्र्थ/तात्पुरत्या पदोन्नतीची अखंड सेवा) विचारात घेऊन अकार्यात्मक वेतनश्रेणी मंजूर करण्यात यावी व त्यानुसार वेतननिश्चिती करण्यात यावी. सदर वेतननिश्चितीनुसार अनुज्ञेय वेतन व भत्त्यांच्या फरकाची थकबाकी (यापूर्वी अकार्यात्मक वेतनश्रेणी मंजूरीनंतर अदा केलेल्या रकमेशी समायोजित करून) अदा करण्यात यावी. तसेच यथास्थिती निवृत्तिवेतन आणि निवृत्तिवेतनविषयक लाभ सुधारित करून अनुज्ञेय थकबाकी अदा करण्यात यावी.

- ४. वरीलप्रमाणे सुधारित अटीनुसार अकार्यात्मक वेतनश्रेणी मंजूरीच्या आदेशामध्ये वेतननिश्चितीचा विकल्प संबंधितांनी एक महिन्यात देण्याबाबत स्पष्ट उल्लेख करण्यात यावा.
- ५. या आदेशांनुसार पूर्वलक्षी प्रभावाने अकार्यात्मक वेतनश्रेणी मंजूर केल्यानंतर तद्नंतरच्या कालावधीतील संबंधितांच्या पदोन्नती/ वेतन आयोगानुसार सुधारित वेतनश्रेणीत वेतननिश्चिती/ सेवांतर्गत आश्वासित प्रगती योजनेचा लाभ इत्यादींच्या अनुषंगाने केलेल्या वेतननिश्चितीमध्ये बदल होणे अपेक्षित आहे. त्यामुळे त्या-त्या प्रसंगी संबंधितांनी वेतननिश्चितीसाठी यापूर्वी दिलेले विकल्प बदलून देता येतील. तसेच विकल्प दिले नसल्यास एक महिन्यात विकल्प देण्याची मुभा राहील.
- ६. सदर आदेश सामान्य प्रशासन विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ५७४/२०१९/कार्यासन १२, दिनांक ३०/५/२०१९ आणि अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ११/२०२२/कार्यासन १४, दिनांक १८/२/२०२२ अन्वये दिलेल्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहेत.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध असून त्याचा संकेतांक २०२२०९२२१७२७२१४५०५ हा आहे. सदर शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(वि. अ. धोत्रे) उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

- १. राज्यपालांचे सचिव.
- २. मुख्यमंत्र्यांचे अपर मुख्य सचिव /प्रधान सचिव/सचिव.
- ३. उप मुख्यमंत्र्यांचे सचिव.
- ४. मा. सभापती, विधानपरिषद यांचे खाजगी सचिव, विधानभवन , मुंबई.
- ५. मा. अध्यक्ष, विधानसभा यांचे खाजगी सचिव, विधानभवन , मुंबई.
- ६. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा/विधान परिषद, विधानभवन, मुंबई.
- ७. सर्व विधानमंडळ सदस्य, विधानभवन , मुंबई.
- ८. सर्व मंत्री आणि राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव.
- ९. मंत्रालयीन सर्व विभाग.
- १०. प्रबंधक, उच्च न्यायालय (मूळ शाखा), मुंबई.
- ११. प्रबंधक, उच्च न्यायालय (अपील शाखा), मुंबई.
- १२. सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
- १३. महालेखापाल-१ (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई.
- १४. महालेखापाल-१ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई.
- १५. महालेखापाल-२ (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र, नागपूर.

- १६. महालेखापाल-२ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, नागपूर.
- १७. आयुक्त, राज्य माहिती आयोग (सर्व).
- १८. संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई.
- १९. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
- २०. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.
- २१. सर्व लेखाधिकारी, वेतन पडताळणी पथक, मुंबई / नागपूर / पुणे / औरंगाबाद.
- २२. बहूजन समाज पार्टी, डी-१ इन्सा हटमेंट, आझाद मैदान, मुंबई.
- २३. भारतीय जनता पार्टी, महाराष्ट्र प्रदेश, सी.डी.ओ., बॅरॅक क्रमांक १, योगक्षेम समोर, वसंतराव भागवत चौक, निरमन पॉईंट, मुंबई.
- २४. भारतीय कम्युनिस्ट पार्टी,महाराष्ट्र कमिटी, ३१४, राजभुवन,एस.व्ही.पटेल रोड, मुंबई.
- २५. भारतीय कम्युनिस्ट पार्टी (मार्क्सवादी), महाराष्ट्र कमिटी, जनशक्ती हॉल, ग्लोब मिल पॅलेस, वरळी, मुंबई.
- २६. इंडियन नॅशनल काँग्रेस, महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस (आय) समिती, टिळक भवन, काकासाहेब गाडगीळ मार्ग, दादर, मुंबई.
- २७. नॅशनलिस्ट काँग्रेस पार्टी, राष्ट्रवादी भवन,फ्री प्रेस जर्नल मार्ग, नरिमन पॉईंट, मुंबई.
- २८. शिवसेना, शिवसेना भवन, गडकरी चौक, दादर, मुंबई.
- २९. वित्त विभागातील सर्व कार्यासने.
- ३०. निवड नस्ती, वित्त विभाग (सेवा-९).